

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра практики іноземної мови та методики викладання

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Практична фонетика англійської мови

Освітньо-професійна програма Англійська мова і література

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст позиції
Викладач	Лисак Галина Олександрівна
Профайл викладача	https://www.khnu.km.ua/angl/page.aspx?r=4&p=106
E-mail викладача(ів)	lysak_halyna@ukr.net
Контактний телефон	0673838847
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=3678
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: вівторок; четвер, 4-а пара, 4-419; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	1-2	1-3	9	270	104			104		166			1-2	3

Анотація дисципліни

Дисципліна «Практична фонетика англійської мови» спрямована на набуття студентами слуховимовних, ритміко-інтонаційних навичок, розвиток навичок фонетичного слуху та транскрибування звуків, слів і речень. Володіння англійською мовою, тобто всіма видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо), неможливе без стійких слухо-вимовних і ритміко-інтонаційних навичок. Моторна теорія підтверджує, що людина проговорює про себе навіть те, що пише або читає. Це положення дає змогу стверджувати, що навчання фонетики є одним із основних курсів навчання іноземної мови. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема оглядові лекції (для студентів заочної форми навчання), презентації, дискусії тощо.

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – практичний курс англійської мови, практична граматики англійської мови.

Мета дисципліни. Набуття студентами слуховимовних та ритміко-інтонаційних навичок, розвиток навичок фонетичного слуху й транскрибування звуків, слів і речень.

Завдання дисципліни. Ознайомлення студентів з системою голосних та приголосних звуків англійської мови, особливостями артикуляції голосних та приголосних звуків, довжиною голосних звуків, орфографічними правилами й правилами читання, словесним і фразовим наголосом; вивчення ритмічної будови, інтонаційних структур та різних аспектів зв'язного мовлення.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: знати й розуміти сучасні фонетичні засоби іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті; володіти фонетичними навичками в іншомовній комунікації; володіти чіткою, природною вимовою та інтонацією, правильно вживати фразовий наголос для вираження найтонших відтінків значення; вільно сприймати на слух звуки, слова та речення; правильно транскрибувати звуки, слова та речення; правильно вимовляти голосні та приголосні англійської мови; правильно визначати наголошений та ненаголошений склад; вірно графічно зображати інтонацію.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни за 1 семестр

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	-	Вивчення абетки англійської мови. Англійська вимова. Розгляд загальної класифікації голосних та приголосних звуків. Вивчення знаків транскрипції.	Підготовка до практичного заняття	3	[3, с.4-6; 4, с. 8-18]
2	-	Фонеми та алофони. Правила читання. Загальна класифікація монофтонгів.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[3, с. 6-7; 4, с.85-88].
3	-	Вимова голосних звуків. Монофтонг [i], та дифтонгоїд [i:]. Артикуляція монофтонгів [e], [æ] [u], та дифтонгоїда [u:]. Зміна звуків у потоці мовлення. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.	3	[3, с. 7-11; 4, с. 90-94].
4	-	Артикуляція монофтонгів [v], [ɔ:], [ʌ],[a:], [z:], нейтрального голосного [ə]. Зміна звуків у потоці мовлення. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією..	3	[3, с. 11-14; 4, с. 95-102]
5	-	Загальна класифікація дифтонгів. Артикуляція дифтонгів [ei], [ai]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.	3	[3, с. 15-16; 4, с. 109-112]
6	-	Артикуляція дифтонгів [ɔi], [au]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[3, с. 16-17; 4, с. 112-116]
7	-	Артикуляція дифтонгів [əu], [ʊə]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	3	[3, с. 18; 4, с. 116-118]
8	-	Артикуляція дифтонгів [iə], [eə], трифтонгів [aɪə], [aʊə]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Написання реферативної роботи на тему «Походження голосних звуків англійської мови».	3	[3, с. 19-20; 4, с.118]
9	-	Загальна класифікація приголосних звуків. Правила артикуляції.	Підготовка до практичного заняття.	3	[3, с. 20-23; 4, с. 24-31]

		Артикуляція губно-губних приголосних [p], [b], [m]. Транскрибування слів та текстів.	Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.		
10	-	Артикуляція передньоязикових приголосних [t], [d], [n], [s], [z], [l]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.	3	[3, с. 23-26; 4, с. 32-41; 60-61]
11	-	Артикуляція задньоязикових взривних приголосних [k], [g], задньоязикового носового приголосного [ŋ]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	3	[3, с. 25, 34; 4, с. 52-56]
12	-	Артикуляція губнозубних приголосних [f], [v]. Транскрибування слів та текстів. Тестовий контроль.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[3, с. 28; 4, с. 45-49]
13	-	Артикуляція передньоязикових міжзубних приголосних [θ], [ð]. Артикуляція передньо- та середньоязикових щілинних приголосних [ʃ], [ʒ]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.	4	[3, с. 27-28; 4, с. 49]
14	-	Артикуляція передньо- та середньоязикових проривно-щілинних приголосних [tʃ], [dʒ]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	4	[3, с. 29-32; 4, с. 52-53]
15	-	Артикуляція звука [h], губногубного приголосного [w]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	4	[3, с. 30-35; 4, с. 49-50; 61-62]
16	-	Артикуляція заальвеолярного приголосного [r]. Артикуляція короткого [j]. Транскрибування слів та текстів.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	4	[3, с. 36-37; 4, с. 62-65]
17	-	Правила артикуляції поєднання приголосних. Палаталізація. Транскрибування текстів. Підсумкова контрольна робота	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	4	[1, с. 6-12; 4, с. 65-68]

Таблиця 4 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни за 2 семестр

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	-	Наголос. Природа англійського наголосу. Типи наголосу.	Підготовка до практичного заняття	4	[1, с. 13-14; 4, с. 133]
2	-	Наголошений та ненаголошений склад. Словесний наголос. Наголос у одно-, дво- та багатоскладових словах (первинний та вторинний).	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	4	[4, с. 133-138; 5, с. 26-29]
3	-	Наголос у багатоскладових словах (первинний та вторинний).	Підготовка до практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.	3	[4, с. 138-140; 5, с. 28-33]
4	-	Наголос у дериватах.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією..	4	[4, с. 138-140; 5, с. 28-33]
5	-	Наголос у складених	Підготовка до	3	[4, с. 144; 5, с. 38-43]

		прикметниках.	практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.		
6	-	Наголос у фразових дієсловах	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	4	[4, с.146-148; 5, с.44-47]
7	-	Редукція голосних у дифтонгах. Сильна та слабка форми.	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	3	[4, с. 122-125]
8	-	Функції наголосу. Омонімія.	Підготовка до практичного заняття.	4	[4, с.125]
9	-	Зв'язне мовлення. Звуки у зв'язному мовленні.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[4, с. 122-126; 5, с. 48-49]
10	-	Службові слова у зв'язному мовленні.	Підготовка до практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.	2	[4, с. 125-133; 5, с. 50-53]
11	-	Звуки у зв'язному мовленні.	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	2	[4, с. 125-128; 5, с. 50-53]
12	-	Сильна та слабка форми службових слів у зв'язному мовленні.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[4, с. 130-133; 5, с. 58-61]
13	-	Асиміляція.	Підготовка до практичного заняття. Транскрибування слів та текстів.	2	[4, с. 68-76]
14	-	Елізія	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	2	[4, с. 66-68; 5, с. 64-69]
15	-	Редукція	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[4, с. 122-124]
16	-	Смислова група.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	2	[5, с.70-73]
17	-	Правила поділу поширених складних висловлювань і правила утворення смислових груп.	Підготовка до практичного заняття. Напрацювання навичок вимови скоромовок, прислів'їв, приказок.	2	[5, с. 74-83]
18	-	Підсумкова контрольна робота	Підготовка до контрольної роботи	4	[5, с. 26-82]

Таблиця 5 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни за 3 семестр

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6

1	-	Інтонація та її лінгвістична функція. Основні елементи синтагми	Підготовка до практичного заняття	3	[4, с.147-149; 5, с. 84-85]
2	-	Компоненти інтонаційної групи. Графічне зображення інтонації.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[4, с. 149; 5, с.84]
3	-	Тон. Висхідний та спадний тон. Нульовий тон.	Підготовка до практичного заняття. Інтонування текстів різних мовленнєвих жанрів..	3	[4, с. 149-151]
4	-	Інтонація у простому розповідному реченні.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією..	3	[4, с.152-154; 5, с.86-87]
5	-	Інтонація у спеціальних та загальних запитаннях.	Підготовка до практичного заняття. Інтонування текстів різних мовленнєвих жанрів.	3	[4, с.156-161; 5, с.88-96]
6	-	Інтонація у розділових та альтернативних запитаннях.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[4, с.161; 5, с. 96]
7	-	Узагальнення знань про особливості інтонації у різних комунікативних видах речень	Підготовка до практичного заняття.	3	[4, с.149-161]
8	-	Інтонація спонукальних речень. Інтонація окличних речень	Підготовка до практичного заняття.	3	[4, с. 164-165; 5, с. 108-109]
9	-	Інтонація прямої та непрямої мови.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[4, с.166-171; 5, с. 114-117]
10	-	Узагальнення знань про особливості інтонації у різних видах речень та шляхи досягнення вільності вимови	Підготовка до практичного заняття. Інтонування текстів різних мовленнєвих жанрів..	3	[4, с. 172-175; 5, с. 118-121]
11	-	Узагальнення знань про інтонацію.	Підготовка до практичного заняття.	3	[4, с. 176].
12	-	Наголос у реченні. Типи наголосу.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	3	[4, с.178; 5, с. 122-127]
13	-	Темп мовлення	Підготовка до практичного заняття. Інтонування текстів різних мовленнєвих жанрів..	4	[4, с.185; 5, с. 84-126]
14	-	Ритм. Ритмічні групи.	Підготовка до практичного заняття.	4	[4, с. 212-218]
15	-	Засоби фонетичного виділення.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	4	[4, с. 219-222]
16	-	Поняття норми і стилей вимови. Основні інтонаційні стилі в англ.мови.	Підготовка до практичного заняття. Вивчення діалогів та віршів з інтонацією.	4	[4, с. 223-228]
17	-	Тема 17.Контрольна робота	Підготовка до контрольної роботи. Інтонування текстів різних мовленнєвих жанрів.	4	[4, с. 147-228; 5, с. 84-128]

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвідувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті студентом знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення «Про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ» (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/03/006.pdf>)

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Використовуються наступні форми оцінювання: усне опитування, тестування, заслуховування доповідей, семестровий контроль у формі заліку та іспиту. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з врахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих її видів робіт. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється як середньоарифметична. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (залік), вважається невстигаючим.

При оцінюванні знань студентів здійснюються різні види контролю, зокрема поточний контроль здійснюється під час практичних занять, при чому враховуються різні види роботи: усне та письмове мовлення, читання, аудіювання. Окремо здійснюється контроль за виконанням самостійної та індивідуальної роботи. Пропущене практичне заняття студент повинен відпрацювати у встановлений викладачем термін. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться тестуванням з усього матеріалу дисципліни.

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота		Підсумковий контроль
I семестр				
Практичні заняття	Тестовий контроль	Транскрибування текстів, вивчення діалогів		Залік
0,4	0,4	0,2		За рейтингом
II семестр				
Практичні заняття	Тестовий контроль	Транскрибування текстів, вивчення діалогів		Залік
0,4	0,4	0,2		За рейтингом
III семестр				
Практичні заняття	Тестовий контроль	Інтонування текстів різних мовленнєвих жанрів, вивчення діалогів		Підсумковий контрольний захід (іспит)
0,2	0,2	0,2		0,4

Оцінювання тестових завдань

Підсумковий тест для кожного студента складається з тридцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 30. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–9	10–16	17–27	28-30
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Контрольні питання з дисципліни

I семестр

Тема 1. Вивчення абетки англійської мови. Англійська вимова. Розгляд загальної класифікації голосних та приголосних звуків. Вивчення знаків транскрипції.

Тема 2. Фонема та алофони. Правила читання. Загальна класифікація монофтонгів.

Тема 3. Вимова голосних звуків. Монофтонг [ɪ], та дифтонгоїд [i:]. Артикуляція монофтонгів [e], [æ] [u], та дифтонгоїда [u:].

Тема 4. Артикуляція монофтонгів [v], [ɔ:], [ʌ],[a:] [z:], нейтрального голосного [ə].

Тема 5. Загальна класифікація дифтонгів. Артикуляція дифтонгів [eɪ], [aɪ].

Тема 6. Артикуляція дифтонгів [ɔɪ], [aʊ].

Тема 7. Артикуляція дифтонгів [əʊ], [ʊə].

Тема 8. Артикуляція дифтонгів [ɪə], [eə], трифтонгів [aɪə], [aʊə].

Тема 9. Загальна класифікація приголосних звуків. Правила артикуляції. Артикуляція губно-губних приголосних [p], [b], [m].

Тема 10. Артикуляція передньоязикових приголосних [t], [d], [n], [s], [z], [l].

Тема 11. Артикуляція задньоязикових взривних приголосних [k], [g], задньоязикового носового приголосного [ŋ].

Тема 12. Артикуляція губнозубних приголосних [f], [v].

Тема 13. Артикуляція передньоязикових міжзубних приголосних [θ], [ð]. Артикуляція передньо- та середньоязикових щілинних приголосних [ʃ], [ʒ].

Тема 14. Артикуляція передньо- та середньоязикових вибухових приголосних [tʃ], [dʒ].

Тема 15. Артикуляція звука [h], губногубного приголосного [w].

Тема 16. Артикуляція заальвеолярного приголосного [r]. Артикуляція короткого [j].

II семестр

Тема 1. Наголос. Природа англійського наголосу. Типи наголосу.

Тема 2. Наголошений та ненаголошений склад. Словесний наголос.

Тема 3. Наголос у одно-, дво- та багатоскладових словах (первинний та вторинний).

Тема 4. Наголос у багатоскладових словах (первинний та вторинний).

Тема 5. Наголос у дериватах. Наголос у складених прикметниках.

Тема 6. Наголос у фразових дієсловах

Тема 7. Редукція голосних. Редукція голосних у дифтонгах. Сильна та слабка форми.

Тема 8. Функції наголосу. Омонімія.

Тема 9. Зв'язне мовлення. Звуки у зв'язному мовленні

Тема 10. Службові слова у зв'язному мовленні

Тема 11. Сильна та слабка форми службових слів у зв'язному мовленні.

Тема 12. Асиміляція.Елізія

Тема 13. Смысловая група. Правила поділу поширених складних висловлювань і правила утворення смислових груп

Тема 14. Інтонація та її лінгвістична функція. Основні елементи синтагми

Тема 15. Компоненти інтонаційної групи. Графічне зображення інтонації.

Тема 16. Тон. Висхідний та спадний тон. Нульовий тон.

Тема 17. Інтонація у простому розповідному реченні.

- Тема 18. Інтонація у спеціальних та загальних запитаннях.
- Тема 19. Інтонація у розділових та альтернативних запитаннях.
- Тема 20. Інтонація спонукальних речень. Інтонація окличних речень
- Тема 21. Інтонація прямої та непрямої воми.
- Тема 22. Інтонація віршу.
- Тема 23. Інтонація ввідної синтагми у кінці речення.
- Тема 24. Наголос у реченні. Типи наголосу.
- Тема 25. Темп мовлення
- Тема 26. Ритм. Ритмічні групи.

III семестр

- Тема 1. Інтонація та її лінгвістична функція. Основні елементи синтагми
- Тема 2. Компоненти інтонаційної групи. Графічне зображення інтонації.
- Тема 3. Тон. Висхідний та спадний тон. Нульовий тон.
- Тема 4. Інтонація у простому розповідному реченні.
- Тема 5. Інтонація у спеціальних та загальних запитаннях.
- Тема 6. Інтонація у розділових та альтернативних запитаннях.
- Тема 7. Інтонація спонукальних речень. Інтонація окличних речень
- Тема 8. Інтонація прямої та непрямої мови.
- Тема 9. Інтонація віршу.
- Тема 10. Інтонація ввідної синтагми у кінці речення.
- Тема 11. Наголос у реченні. Типи наголосу.
- Тема 12. Темп мовлення
- Тема 13. Ритм. Ритмічні групи.
- Тема 14. Поняття норми і стилей вимови. Основні інтонаційні стилі в англ. мови

Рекомендована література

Основна

1. Дворжецька М. П. Фонетика англійської мови: Фотостилістика, риторика мовленнєвої комунікації / М. П. Дворжецька, Т. В. Макухіна, Л. М. Велікова, Є. О. Снегірьова. – Вінниця : Нова книга, 2005. – 208 с.
2. Карневская Е.Б. Практическая фонетика английского языка (с электронным приложением) : учебник / Е.Б. Карневская, Л.Д. Раковская, Е.А. Мисуно, З.В. Кузьмицкая. – 15-е изд., перераб. – Минск : Вышэйшая школа, 2019. – 385с.
3. Практична фонетика англійської мови : методичні вказівки до практичних занять для студентів напряму підготовки «Філологія. Англійська мова та література» / Г.О. Лисак. – Хмельницький : ХНУ, 2014. – 39 с.
4. Соколова М.А. Практическая фонетика английского языка: Учебник для студентов высших учебных заведений / Соколова М.А. – М.: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 2016. – 384 с.
5. Hewings M. English Pronunciation in Use. Advanced / C1 / M. Hewings, – Cambridge : Cambridge University Press, 2017. – 192 p.

Додаткова

6. Межуєва І. Ю. Практична фонетика англійської мови : навчальний посібник / І. Ю. Межуєва, О. В. Кечеджі. – Маріуполь : ДВНЗ "ПДТУ", 2017. – 149 с.
7. BBC Learning English : Pronunciation. Режим доступу : <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/features/pronunciation>
8. Paul Carley American English Phonetics and Pronunciation Practice / Paul Carley, Inger Mees. – Routledge, 2019. – 272 p.
9. Roach, P. English phonetics and phonology: a practical course / Peter Roach. - 4th ed. – Cambridge : Cambridge University Press, 2012. – 243 p.